

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feleknas Uca

Feleknas UCA
HDP Batman Milletvekili

Her tutuklunun ve/veya hükümlünün avukatlarıyla iletişim kurabilmesi yasalarla ve Türkiye'nin bağlı olduğu uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış bir haktır. Hükümlü ve tutuklulara tecridin uygulanmasını yasaklayan kural, işkence yasağıyla aynıdır ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesi'nde de yasaklanmıştır. Türkiye Anayasa'nın 17. Maddesi'nde de tecridin uygulanmaması gereken bir işkence yöntemi olduğu belirtilmektedir. Dolayısıyla 20 yıldır İmralı Adası F Tipi cezaevinde bulunan Abdullah Öcalan'a ve aynı cezaevinde bulunan diğer mahpuslara uygulanan tecrit, ne iç hukukta ne de uluslararası sözleşmelerde yer almaktadır.

Ancak 27 Temmuz 2011'den sonra çeşitli gerekçelerle İmralı Adasına gidişleri engellenen Abdullah Öcalan'ın avukatları 8 yıl boyunca Öcalan'la görüştürülmemiş, binlerce mahpusun katıldığı ve 200 gün süren açlık grevi eylemlerinin ardından 2 Mayıs 2019'da avukatları Öcalan'la görüşebilmiştir. 16 Mayıs 2019'da görüşme yasağına ilişkin kararın kaldırıldığı bizzat Adalet Bakanı tarafından açıklanmış ve açıklamadan sonra avukatlar 22 Mayıs, 12-18 Haziran ve 7 Ağustos 2019 tarihlerinde İmralı adasına gidebilmişti. Son görüşmenin ardından avukatların yaptığı 107 başvurunun hiçbirine olumlu olumsuz bir yanıt verilmemiştir. İmralı tecridi her yönüyle devam ederken, 23 Eylül 2020'de Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talebi üzerine Bursa 2'nci İnfaz Hakimliğince, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan Abdullah Öcalan ile Ömer Hayri Konar, Veysi Aktaş ve Hamili Yıldırım'a avukat yasağı getirilmiştir. Öte yandan, Öcalan ve İmralı Adası'nda kalan diğer mahpusların mektup, telefon gibi temel iletişim hakları da engellenmektedir.

Bu kapsamda, Avrupa İşkencenin Ve Gayriinsani Ya Da Küçültücü Ceza Veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi / CPT'nin 28-29 Nisan 2016 Türkiye'de İmralı F Tipi Ceza İnfaz Kurumu (CİK) ziyaretine ilişkin raporu 20 Mart 2018 tarihinde yayınlanmıştır. CPT bu raporda, İmralı Cezaevinde tutulan tüm mahpusların herhangi bir gecikme olmaksızın aile ve avukatları tarafından ziyaret edilmelerinin sağlanması yönünde gerekli adımların atılması çağrısını yinelemiştir. CPT, ayrıca ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılmış mahpuslara yönelik rejimin belirtilen notlar ışığında tamamen değiştirilmesi ve ilgili mevzuatın da buna uygun olarak düzenlenmesi yönündeki tavsiyesini ifade etmiştir. Buna istinaden, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi, yayınladığı 24 Ocak 2019 tarihli karar metninde, CPT'nin, Abdullah Öcalan ve İmralı'daki diğer mahpuslara uygulanan tecride ilişkin tavsiyelerini takip etme ve Türkiye'yi bu tavsiyelere uyma çağrısında bulunmuştur.

Bu bağlamda;

- 1- Abdullah Öcalan ve İmralı Adası Cezaevinde bulunan diğer mahpuslara uygulanan 6 aylık avukat yasağının nedeni nedir? Sayın Öcalan'ın ve diğer mahpusların avukatlarıyla görüştürülmemesinin uluslararası ve iç hukukta karşılığı nedir?
- 2- Uluslararası ve iç hukukta işkence olarak tanımlanan tecrit uygulamasına son vermeye yönelik bakanlığınızca yürütülen bir çalışma mevcut mudur?
- 3- İmralı'daki mahpuslar iletişim hakkından faydalanabilmektedirler mi? Temel haklardan biri olan iletişim hakkı İmralı Cezaevinde halen engellenmekte midir?
- 4- Türkiye'nin üyesi olduğu AKPM'nin karar metninde belirtilen, Sayın Öcalan ve İmralı'daki diğer mahpuslara ilişkin çağrısını dikkate alıp, bununla ilgili yasal bir düzenleme çalışması mevcut mudur?
- 5- CPT raporunun tavsiye kararlarında belirtildiği gibi, mahpusların haberleşme ve görüş haklarını kullanmalarına ilişkin gerekli adımlar atılacak mıdır?